

HABRANTHUS:

Een rainlily van het Amerikaanse continent

Het is een bekend verschijnsel: binnen een bolgewas is de ene soort bijzonder populair, terwijl een sterk erop lijkende soort nauwelijks enige bekendheid geniet. Peter Knippels selecteerde voor BloembollenVisie een aantal van dergelijke voorbeelden, en licht ze in deze serie kort toe. In de vierde aflevering Habranthus.

Tekst en foto's: Peter Knippels

Het geslacht Habranthus (Amaryllidaceae) komt oorspronkelijk voor in Zuid-Amerika en is nauw verwant aan Hippeastrum en Zephyranthes. Habranthus en Zephyranthes worden in de VS rainlilies genoemd. De bekendste Habranthus is H. robustus. De bloemen van dit soort zijn roze van kleur. Habranthus soorten zijn zomergroeiers. Habranthus soorten vormen lineairvormige bladeren die eindigen in een stompe punt. Gewoonlijk staan de bladeren rechtop. Ze groeien uit, of verder, na de bloeiperiode. De bloeitijd is in het algemeen juni-september. Op een bloemstengel staat één bloem die één of twee dagen bloeit. Deze alleenstaande bloemen staan op een relatief lange bloemsteel. De bloemen staan in het algemeen schuin omhoog en zijn klokvormig. In warme en zonnige zomers kan één bol meer dan eens een bloemstengel vormen. Ik heb het idee dat de bloeiwijze wordt aangelegd onder invloed van een hoge temperatuur (> 20 °C) en direct zonlicht. Buiten kweken van de planten is minder succesvol als het gaat om het aantal bloeiende planten.

KOPERKLEURIG

De meeste bekende Habranthussoort is H. robustus (synoniem Zephyranthes robusta) dat zijn natuurlijke habitat heeft in het zuidelijk deel van Brazilië en Argentinië. De lineairvormige bladeren zijn 0,5 cm breed en kunnen een lengte bereiken van 20 cm. De bloemsteel is in doorsnede rond en wordt 30 cm lang. Bovenop de bloemsteel staat één bloem. Deze

Habranthus robustus en
Habranthus tubispathus

roze bloem staat schuin omhoog. De bloemdekbladeren worden acht cm lang en vormen aan de basis een buis, maar zijn niet aan elkaar vergroeid. De toppen van de bloemdekbladeren zijn naar buiten toe omgebogen. De bloei-periode is augustus-september.

Habranthus tubispathus (syn. Habranthus andersonii) komt voor in Zuid-Brazilië, Oost-Argentinië en Centraal-Chili. Aan de top van de 15 cm lange bloemstengel staat één bloem. In de literatuur staat beschreven dat de bloemen van H. tubispathus aan de binnen- en buitenzijde geel van kleur zijn, met aan de buitenzijde van de bloemdekbladeren een koperkleurige tekening. In welke mate deze tekening aanwezig is, wordt niet beschreven. Ik heb het idee dat de kopertekening varieert binnen het soort. Een aantal jaren geleden kocht ik bij de Seed Exchange van The International Bulb Society zaad van H. tubispathus en van H. andersonii. Toen beide zaaisels, gelijktijdig, bloeiden, viel direct het verschil in bloemkleur en -vorm op. De bloemen van H. tubispathus zijn aan de buitenzijde bijna geheel rood/koper kleurig, terwijl die van H. andersonii bijna geheel zonder tekening zijn.

'MARY' UIT INDIA

Een mooi verhaal hoort bij bolletjes van een Habranthussoort dat ik een keer van een vriend heb gekregen. Ik zal er hier niet al te

lang op ingaan, maar het komt op het volgende neer. Bij de eerste keer bloeien, één bloem na vier jaar opkweken, overlegde ik met Johan van Scheepen en gingen we wat er bloeit vergelijken met beschrijvingen. Het spoor leidde via Nederland naar Sumatra, uiteindelijk naar India, naar de familie Lancaster. In de eerste decennia van de twintigste eeuw heeft de familie Lancaster in India veel tijd en energie gestoken in het kruisen van deze geslachten. Deze familie was verbonden aan de Botanische Tuin van Lucknow. Lucknow is de hoofdstad van de Indiase staat Uttar Pradesh en ligt in het noorden van het land. Ik heb een keer gelezen dat ten tijde van het overlijden van P.J. Lancaster zijn kruisingsproducten als verloren moesten worden beschouwd. Dan lijkt ik een Lancaster-ras te hebben: 'Mary'. U kunt op mijn website, www.bloembol.info, het hele verhaal lezen.

Literatuur

Howard, T.M., 2001. Bulbs for warm climates. Austin, Texas (USA).

Oudere nummers van Herbertia, de uitgave van The International Bulb Society.

Internet

www.bulbsociety.org; de website van The International Bulb Society.